

Szkolny program wychowawczy Zespołu Szkół w Oleszycach

Opracowany przez Zespół Wychowawczy i zatwierdzony do realizacji przez Radę Pedagogiczną *Uchwałą nr 1* w dniu 8 listopada 2006 r.

Program wychowawczy szkoły obejmuje w szczególności:

- powinności wychowawcze, będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela, określone w ramach zadań ogólnych szkoły,
- powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych,
- powinności wychowawców klasowych,
- prawa i obowiązki wychowanków
- zasady funkcjonowania i zadania samorządu szkolnego
- zasady współpracy wychowawczej z rodzicami,
- zasady współpracy wychowawczej z samorządem terytorialnym,
- wychowanie patriotyczne, zwyczaje i obyczaje szkolne

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Zjednoczonej Europy i Świata.

Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do rozwoju intelektualnego, fizycznego i społecznego. Przygotować do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności i wolności.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku wraz z późniejszymi zmianami.

Założenia ogólne:

1. Każdy członek społeczności szkolnej jest osobą, człowiekiem wolnym, który świadomie wstąpił do tej wspólnoty i zdecydował się na jej współtworzenie.
2. Wychowanie stanowi integralną całość z nauczaniem i jest zasadniczym zadaniem szkoły i wszystkich jej pracowników.
3. Pierwszymi wychowawcami dzieci są rodzice. Szkoła współpracuje w wychowaniu z rodzicami.
4. Szkoła, jest wspólnotą, trzech podmiotów: pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców i zajmuje w procesie wychowania szczególne miejsce. Obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły jest tę rolę wychowawczą podjąć i jak najlepiej wypełniać.
5. W wychowaniu szkoła za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki, respektując chrześcijański system wartości i godność osoby ludzkiej.

Cele wychowawcze:

1. Kształtowanie poszanowania wartości uniwersalnych.
2. Przygotowanie ucznia do współodpowiedzialności za jakość życia szkoły, a w przyszłości do odpowiedzialności za kształt samorządności w państwie.
3. Przygotowanie ucznia do pełnienia roli uczestnika gospodarki rynkowej w zjednoczonej Europie.
4. Kultywowanie tradycji narodowych i pełnego rozumienia pojęcia patriotyzmu.
5. Przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie z poszanowaniem zasad tolerancji kulturowej innych narodów.
6. Przygotowanie do podjęcia nauki na następnym etapie kształcenia.
7. Kształtowanie osobowości ucznia w kierunku bycia światłym i wrażliwym biorcą i dawcą kultury.

Wymiar pracy edukacyjnej każdego nauczyciela:

W szkole uczniowie winni kształcić swoje umiejętności, wykorzystywać zdobytą wiedzę w ten sposób, aby lepiej przygotować się do pracy w warunkach współczesnego świata. Każdy nauczyciel stwarza uczniom warunki do nabywania następujących umiejętności:

- planowania, organizowania i ocenienia własnego uczenia się, przyjmowania coraz większej odpowiedzialności za własną naukę,
- skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia i brania pod uwagę poglądów innych ludzi,
- poprawnego posługiwania się w języku ojczystym,
- efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji,
- rozwiązywania problemów,

- poszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- wykorzystywanie w praktyce zdobytej wiedzy oraz zdobywania potrzebnych doświadczeń i nawyków,
- rozwoju sprawności umysłowej oraz własnych zainteresowań,
- przyswajania sobie metod i technik negocjacyjnego w rozwiązaniu konfliktów.

Wartości wychowawcze, którymi kieruje się społeczność szkolna:

Uznajemy, że społeczność szkolną jako formę wspólnoty wychowawczej stanowią: uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku.

- Nasza szkoła zapewnia uczniom wysoki poziom wiedzy i umiejętności zdobywanych w atmosferze bezpieczeństwa i przyjaźni.
- Stosujemy zasadę poszanowania i tolerancji wobec wyznania religijnego, poglądów uczniów.
- Od uczniów szkoła oczekuje odpowiedzialności za ich własną naukę i zachowanie.
- Chcemy tak wychować naszych uczniów, by byli wrażliwi na drugiego człowieka, sztukę i przyrodę, by dążyli do własnego rozwoju, byli samodzielni i odważni.

Zadania szkoły w zakresie wychowania

1. Wspomagać rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach:
 - intelektualnym,
 - psychicznym,
 - społecznym,
 - zdrowotnym,
 - estetycznym,
 - moralnym,
 - duchowym.
2. Uczyć szacunku dla dziedzictwa kulturowego własnego regionu poprzez:
 - rozwijanie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu, jej związkach z historią i kulturą narodu oraz z tradycjami własnej rodziny,
 - wprowadzanie w świat tradycji regionu,
 - nawiązywanie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego regionu,
 - udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych.
3. Kształtować postawy patriotyczne i obywatelskie poprzez:
 - uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny, w tym obowiązku jej obrony i dbałości o jej dobre imię,

- rozwijanie poczucia wartości i przydatności indywidualnego i zespołowego działania na rzecz społeczności lokalnej, regionu i państwa,
- ukazanie wzorca państwa prawnego, funkcjonującego na podstawie mechanizmów demokratycznych, odniesionego do dobra wspólnego,
- obchodzenie świąt państwowych i rocznic historycznych oraz wpisanie ich do tradycji szkoły,
- zapoznanie z prawami i obowiązkami wynikającymi z natury człowieka (prawa do życia i godnej śmierci),
- poznanie roli i znaczenia wyborów demokratycznych oraz stosowanie tych procedur demokratycznych we wspólnym działaniu (np. w zespole klasowym, samorządzie uczniowskim),
- poznanie praw i obowiązków obywatelskich zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej, Deklaracji Praw Człowieka, Deklaracji Praw Dziecka,
- poszanowanie symboli narodowych, państwowych, religijnych oraz szkolnych.

4. Kształtować szlachetne postawy życiowe takie jak; humanizm, szacunek dla drugiego człowieka, jego poglądów, zachowań i przekonań oraz przeciwdziałać złu i tendencjom patologicznym.

5. Kształtować postawy prorodzinne i prozdrowotne poprzez:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności związanych z okresem dorastania i dojrzewania,
- pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości i odnoszeniu jej do wartości nadrzędnych, takich jak poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, rodzina, akceptacja i szacunek w relacjach międzyosobowych,
- uświadomienie roli rodziny w życiu człowieka, promowanie trwałych związków małżeńskich opartych na wierności, uczciwości, odpowiedzialności i partnerstwie.
- kształtowanie pozytywnych wzorców funkcjonowania w rodzinie,
- nabywanie umiejętności korzystania ze środków masowego przekazu w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem na rozwój osobowy i życie rodzinne,
- promowanie zdrowego stylu życia takiego jak: Właściwe odżywianie, aktywne uprawianie sporty i czynny wypoczynek,
- przygotowanie do pracy na rzecz ludzi potrzebujących pomocy takich jak: ratownictwo, pierwsza pomoc, krwiodawstwo.

6. Kształcić i wychowywać obywateli Europy XXI wieku do aktywnego udziału w życiu gospodarczym poprzez:

- rozwijanie samodzielności i przedsiębiorczości w wyniku prowadzenia działalności charytatywnej, handlowej, usługowej,
- przygotowanie do uczestnictwa na rynku pracy,
- wyrównywanie braków kulturowych uczniów pochodzących z różnych środowisk, kształcenie przyszłej elity intelektualnej,
- wychowywanie do twórczej działalności, samodoskonalenia oraz podejmowania ważnych decyzji zawodowych, rodzinnych

- i społecznych,
- kształtowanie umiejętności planowania rozwoju własnego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych,
- kształtowanie umiejętności sporządzania dokumentów niezbędnych do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej w trakcie ubiegania się o pracę

7. Kształtowanie postaw proekologicznych poprzez:

- budzenie i rozwijanie szacunku do naturalnego środowiska człowieka,
- zrozumienie wpływu integracji człowieka ze środowiskiem,
- organizowanie działań służących poprawie stanu środowiska w najbliższym otoczeniu.

8. Kształtowanie umiejętności organizowania czasu wolnego poprzez:

- wycieczki klasowe i szkolne,
- udział w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań,
- przygotowanie imprez szkolnych i środowiskowych,
- wyjazdy do teatru, kina czy muzeum,
- organizowanie różnych form wypoczynku i rekreacji.

Nauczyciele i inni pracownicy szkoły

Istotą działań wychowawczych naszej szkoły jest współdziałanie wszystkich, którzy mają kontakt z wychowankiem (dyrekcji, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych). Wszyscy powinni pamiętać, że wychowują przede wszystkim własnym przykładem, wiernością wyznaczonym normom etycznym.

Dlatego:

- szanują i uczą poszanowania godności każdego człowieka oraz szacunku do życia ludzkiego,
- kierują się we wszystkich swoich działaniach uniwersalnymi normami etycznymi,
- uczą rozróżniania dobra i zła,
- uczą miłości do kraju ojczystego oraz tradycji do szeroko pojętej kultury narodowej.
- wszyscy pracownicy naszej szkoły reagują na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów,
- wszyscy wymagają od wychowanków odpowiedzialnych postaw, tworząc jednocześnie życzliwy do rzetelnej pracy,
- wszyscy pracownicy szkoły troszczą się o atmosferę otwartości, życzliwości i dialogu
- wszyscy dbają, by szkoła była estetyczna i schludna,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.

Wychowawca

Szczególną rolę w procesie wychowania odgrywa wychowawca klasowy, który:

- planuje pracę wychowawczą na rok szkolny i cały cykl kształcenia,

- umie zintegrować zespół klasowy,
- zna swoich wychowanków i ich środowisko rodzinne,
- diagnozuje problemy wychowawcze i podejmuje działania zmierzające do ich rozwiązania, współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Lubaczowie,
- nawiązuje kontakt z rodzicami i włącza ich do realizacji programu szkoły, stwarza im możliwości współpracy ze szkołą,
- dba o właściwą atmosferę klasy, kierując się zasadą obiektywizmu,
- współpracuje z nauczycielami poszczególnych przedmiotów,
- zna sukcesy i porażki swoich uczniów,
- prowadzi edukację uczniów i rodziców w zakresie obowiązkowych regulaminów, statutu szkoły i programu szkoły,
- własną osobowością wpływa na prawidłową ocenę postaw moralnych wychowanków, kształtując pożądane cechy charakteru,
- uczy samorządności, podejmowania decyzji i odpowiedzialności,
- podejmuje działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa młodzieży w szkole i poza szkołą,
- prowadzi dokumentację pedagogiczną, dokonuje oceny zachowań uczniów i przedstawia ją do zatwierdzenia radzie pedagogicznej,
- wypisuje świadectwa szkolne, wnioskując o wyróżnienia i nagrody.

Wychowankowie

Zespół Szkół w Oleszycach zapewnia swym uczniom wszechstronny rozwój we wszystkich sferach ich osobowości, kładąc szczególny nacisk na samowychowanie.

Uczeń jako członek społeczności szkolnej posiada swoje prawa i wynikające z nich obowiązki. Do tych pierwszych należą:

- prawo do uzyskania rzetelnej wiedzy przygotowującej do podjęcia pracy zawodowej lub nauki na wyższych uczelniach,
- prawo do rozwijania własnych zainteresowań i twórczości w ramach pracy samorządu uczniowskiego, udziału w zajęciach pozalekcyjnych organizowania wycieczek i innych form zorganizowanego życia szkolnego,
- prawo do nauki w warunkach bezpieczeństwa, estetyki i ogólnej kultury bycia,
- prawo do twórczego udziału we wszystkich dziedzinach życia szkoły,
- prawo do korzystania za zgodą dyrektora z niezbędnego wyposażenia szkoły do realizacji zadań szkolnych,
- prawo do pracy i wypoczynku w atmosferze życzliwości i poczuciu bezpieczeństwa,
- możliwość zwracania się w każdej sprawie do wychowawcy, dyrekcji, nauczycieli, katechetów w celu uzyskania pomocy

Ucznia w naszej szkole obowiązuje:

- sumienna praca nad zdobywaniem wiedzy i kształtowaniem własnej osobowości,
- punktualne, systematyczne i aktywne uczestniczenie na zajęciach szkolnych,

- szacunek do nauczycieli, pracowników szkoły i kolegów, w tym dbałość o kulturę słowa,
- dbałość o sprzęt szkolny oraz porządek w budynku szkolnym i wokół niego,
- poszanowanie zdrowia własnego i innych (niepalenie tytoniu na terenie szkoły, nieużywanie i nierozprowadzanie narkotyków, przestrzeganie zasad trzeźwości, przeciwstawianie się przejawom patologii społecznej),
- godne reprezentowanie szkoły w środowisku .

Zasady funkcjonowania i zadania Samorządu Uczniowskiego

Samorząd Uczniowski tworzą wszyscy uczniowie szkoły.

Jego rolą jest:

- uczestniczenie w realizacji zadań i organizowanie życia szkoły oraz reprezentowanie społeczności uczniowskiej w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

W związku z powyższym:

- zasady wybierania i działania samorządu określa regulamin,
- samorząd może przedstawiać Radzie Rodziców, Radzie Pedagogicznej oraz Dyrektorowi Szkoły wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów,
- każdy uczeń jest członkiem Samorządu Uczniowskiego i przysługuje mu prawo wyboru do organów samorządu,
- prawo to nie może być ograniczane ani uzależniane od wyników w nauce danego ucznia.
- na Samorządzie Uczniowskim spoczywa szczególny obowiązek ochrony praw i obowiązków uczniów,
- Statut Szkoły określa procedury uwzględniające rolę samorządu,
- Rzecznik Praw Ucznia nie ustanawia praw, może jedynie na podstawie napływających do niego próśb starać się, aby organ ustanawiający przepisy dowiedział się o potrzebie zmiany zgodnie z Ustawą o systemie szkolnym.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.

1. Rodzice naszych uczniów współdecydują w sprawach nauczania i wychowania w szkole, aktywnie uczestniczą w projektowaniu i programowaniu pracy naszej szkoły,
2. Rodzice wybierają swoich przedstawicieli do Rady Rodziców spośród członków trójek klasowych. Rada występuje z opiniami i wnioskami dotyczącymi wszystkich spraw wychowawczych w szkole do Rady Pedagogicznej oraz Dyrekcji Szkoły,
3. Prezydium Rady Rodziców współuczestniczy (4 razy w roku) w rozstrzygnięciu bieżących problemów opiekuńczych i wychowawczych,
4. Rada Rodziców może przyznawać pomoc materialną w postaci zapomóg losowych i świątecznych potrzebującym uczniom oraz za dobre wyniki w nauce z funduszy własnych,

5. Rodzice uczniów spotykają się z wychowawcami, nauczycielami i dyrektorem szkoły co najmniej dwa razy w ciągu semestru.
6. Wychowawcy klas mogą ustalić godziny przyjęć rodziców w celu bieżących kontaktów wychowawczych,
7. Rodzice uczniów przyjmowani są codziennie przez pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
8. Rodzice aktywnie uczestniczą we wszystkich formach życia kulturalnego szkoły, współdecydują o imprezach klasowych, wycieczkach czy biwakach,
9. W imprezach kulturalnych organizowanych przez wybraną klasę obowiązkowo uczestniczy reprezentacja rodziców uczniów tej klasy,
10. Wewnątrzszkolny System Oceniania powinien być przedstawiony wszystkim rodzicom. System ewaluacji zakłada wyrażanie i uwzględnianie opinii rodziców o funkcjonowaniu WSO.

Szkoła w środowisku lokalnym

Środowisko ma duży wpływ na rozwój osobowości ucznia. Może być pomocne w przygotowaniu wychowanków do dobrych wyborów życiowych i kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych.

Aby właściwie wprowadzić uczniów w role społeczne i zawodowe nasza szkoła współpracuje z następującymi instytucjami, zakładami pracy, organizacjami społecznymi działającymi na terenie miasta oraz powiatu:

- Starostwem Powiatowym w Lubaczowie,
- Urzędem Miasta i Gminy w Oleszycach,
- Komisją Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Oleszycach,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Lubaczowie,
- Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie
- Domem Kultury w Lubaczowie,
- Muzeum Kresów w Lubaczowie,
- Powiatową Komendą Policji, Rejonowym Sądem w Lubaczowie-Wydział III ds. Rodziny i Nieletnich ,
- zakładami pracy, instytucjami oraz urzędami umożliwiającymi uczniom odbycie praktyki zawodowej,

Wychowanie patriotyczne, zwyczaje i obyczaje szkolne

Wychowanie patriotyczne w naszej szkole traktowane jest jako wartość o podstawowym znaczeniu. Dlatego zadaniem wszystkich nauczycieli jest kształtowanie szacunku dla dobra wspólnego, społeczności lokalnej i państwowej. Rozwojowi obyczajowości szkolnej i ukształtowaniu właściwych postaw humanitarnych, etycznych i patriotycznych służyć będą następujące działania:

- w dniu inauguracji i zakończenia roku szkolnego uczniowie wraz z nauczycielami i pracownikami administracyjno - usługowymi, uczestniczą we Mszy Świętej w kościele w Oleszycach. Uroczystości w auli szkolnej przebiegają zgodnie z przyjętym ceremoniałem i w

obecności pocztu sztandarowego,

- uczniowie w dniu inauguracji i zakończenia roku szkolnego powinni być ubrani odświętnie (na biało-czarno) jak też podczas innych uroczystości patriotycznych (wyjazdowych),
- w dniu 17 września młodzież uczestniczy w uroczystościach na Horaju wraz z nauczycielami i wychowawcami klas,
- uczniowie przyjęci do klas pierwszych mogą na przełomie września i października organizować wspólnie z wychowawcami wyjazdowe imprezy integracyjne lub wieczorki zapoznawcze,
- każdy wychowawca ma możliwość organizowania wycieczek, rajdów rowerowych i pieszych, 1x w semestrze,
- w ciągu roku szkolnego organizowane są uroczyste akademie. Pierwsza z okazji rocznicy Komisji Edukacji Narodowej, kolejne są poświęcone Narodowemu Świętu Niepodległości oraz 3 Maja.
- w miesiącu październiku organizowana jest akcja „Góra grosza”, której celem jest zebranie pieniędzy na budowę domów rodzinnych dla dzieci z domów dziecka,
- uczniowie klas maturalnych biorą udział w diecezjalnej pielgrzymce na Jasną Górę. W pielgrzymce uczestniczą także katecheci, wychowawcy i rodzice,
- w grudniu uczniowie włączają się w akcję „Podaruj dziecku gwiazdkę”, która polega na zebraniu żywności, zabawek, ubranek itp. dla dzieci z rodzin najuboższych,
- w miesiącu grudniu odbywa się „Przegląd Kolęd i Pastorałek” oraz konkurs stroików bożonarodzeniowych,
- w dniach poprzedzających Święta Bożego Narodzenia odbywają się spotkania opłatkowe dla byłych i obecnych pracowników szkoły,
- w tygodniu poprzedzającym Święta Bożego Narodzenia wychowawcy mogą w swoich klasach organizować spotkania opłatkowe i uczestniczyć z młodzieżą w Jasełkach szkolnych,
- w styczniu uczniowie wspierają WOŚP,
- uczniowie pod opieką katechetów biorą udział w szkolnych rekolekcjach wielkopostnych,
- w każdy czwartek poprzedzający Niedzielę Palmową w szkole odbywa się powiatowy konkurs „Palma Wielkanocna” wraz z kiermaszem tradycyjnych potraw,
- dla dzieci młodszych organizowane są warsztaty tworzenia palm wielkanocnych,
- integrowaniu się z młodzieżą niepełnosprawną służy współpraca z Zespołem Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Lubaczowie,
- prawem uczniów klas maturalnych jest organizowanie balu studniówkowego, a uczniów klas drugich lub trzecich balu półmetkowego,
- pożegnanie absolwentów odbywa się w auli szkolnej według przyjętego

- ceremoniału przy udziale poczty sztandarowego,
- w ciągu całego roku szkolnego młodzież włącza się w ogólnopolskie i szkolne akcje profilaktyczne.

**PLAN PRACY ZESPOŁU WYCHOWAWCZEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ W OLESZYCACH
NA ROK SZKOLNY 2006/2007**

Lp.	Zadanie	Termin
1.	Aktualizacja programu wychowawczego.	wrzesień
2.	Miesięczna analiza frekwencji uczniów w poszczególnych klasach – ustalenie przyczyny absencji i oddziaływań wychowawczych.	cały rok
3.	Kompletowanie i analiza orzeczeń i opinii PPP o specyficznych potrzebach edukacyjnych uczniów.	na bieżąco
4.	Spotkania – szkolenia nauczycieli organizowane przez pracowników PPP w Lubaczowie.	październik – listopad
5.	Współpraca z wychowawcami klas w realizacji programu wychowawczego i ujednoczenie procedur postępowania nauczycieli w stosunku do uczniów.	cały rok
6.	Spotkania z przedstawicielami organów i instytucji wspomagających szkołę tj. Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Policji, Kurator Sądowy, Sanepid, sponsorzy.	według potrzeb
7.	Pomoc doraźna uczniom mającym problemy rodzinne, zdrowotne i materialne.	według potrzeb
8.	Pomoc wychowawcom klas w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych.	każdego miesiąca
9.	Współpraca z rodzicami w celu włączenia rodziców do tworzenia i realizacji planu wychowawczego szkoły.	cały rok

Zespół Wychowawczy spotyka się w drugim tygodniu każdego miesiąca.